

Ένα εκατομμύριο ορφανά από μητέρα παιδιά ετησίως λόγω του καρκίνου

Ο καρκίνος αποτελεί μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας με προφανείς αρνητικές συνέπειες για τα άτομα που διαγιγνώσκονται με τη νόσο. Εκτός όμως από τον ίδιο τον ασθενή, η διάγνωση της νόσου επηρεάζει τους άμεσους φροντιστές του ασθενούς που θα πρέπει να τον υποστηρίξουν στην πορεία της νόσου και των θεραπειών του. Αντίστοιχα, αρνητικές συνέπειες υπάρχουν σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο από τη διακοπή της εργασίας του ασθενούς, το κόστος των θεραπειών και συχνά τον κοινωνικό αποκλεισμό του.

Όπως όμως αναφέρουν οι Καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Μιχάλης Λιόντος** (Επ. Καθηγητής), **Φλώρα Ζαγουρή** (Καθηγήτρια), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής και Πρύτανης ΕΚΠΑ) υπάρχει μια ακόμη συνέπεια, οι διαστάσεις της οποίας δεν έχουν γίνει πλήρως κατανοητές. Σε πρόσφατη ανακοίνωση στο Παγκόσμιο Συνέδριο για τον Καρκίνο (World Cancer Congress 2022) ερευνητές παρουσίασαν τα δεδομένα για τον αριθμό των παιδιών που μένουν ορφανά από μητέρα εξαιτίας του καρκίνου. Συγκεκριμένα, το έτος 2020 καταγράφηκαν 4,4 εκατομμύρια θάνατοι γυναικών από καρκίνο. Το 78% αυτών των θανάτων αφορούσαν γυναίκες ηλικίας κάτω των 50 ετών. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τα δεδομένα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τον παγκόσμιο πληθυσμό αλλά και τον μέσο αριθμό ζώντων παιδιών ανά γυναίκα σε κάθε χώρα καθώς και τα ποσοστά γονιμότητας ανά πενταετία ηλικίας των γυναικών σε κάθε χώρα για τα προηγούμενα 18 έτη. Με βάση τα στοιχεία αυτά, εκτιμήθηκε ότι περίπου 1 εκατομμύριο παιδιά έμειναν ορφανά από μητέρα λόγω των θανάτων από καρκίνο σε όλο τον κόσμο.

Οι περισσότεροι από αυτούς τους θανάτους αφορούσαν την ήπειρο της Ασίας (49%) και της Αφρικής (35%) και σχετιζόταν συχνότερα με τον καρκίνο του μαστού (25% των περιπτώσεων), του τραχήλου της μήτρας (18%) και του ανώτερου γαστρεντερικού (13%). Μάλιστα φαίνεται να υπάρχει αντίστροφη σχέση ανάμεσα στον δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης και τον αριθμό των ορφανών από μητέρα ανά 100 θανάτους γυναικών. Συγκεκριμένα, η Ευρώπη που έχει τον υψηλότερο δείκτη ανθρώπινη ανάπτυξης είχε τον μικρότερο αριθμό ορφανών ανά θάνατο γυναικών από καρκίνο. Τα στοιχεία αυτά είναι σημαντικά γιατί αποτυπώνουν για πρώτη φορά την έκταση του προβλήματος που μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις για τα παιδιά. Είναι γνωστό από μελέτες σε ορφανά παιδιά ότι χαρακτηρίζονται σε μερικές περιπτώσεις από χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και μεγαλύτερη θνησιμότητα από τους συνομηλικούς τους. Προφανώς πρέπει να εντατικοποιηθεί η έρευνα για τον καρκίνο για να μειωθεί η θνησιμότητα από τη νόσο. Τα δεδομένα αυτής της μελέτης όμως δείχνουν ότι αυτό μπορεί να βοηθήσει και την επόμενη γενιά.

Επιπλέον, περίπου οι μισοί θάνατοι γυναικών σχετιζόταν με νοσήματα που μπορούν να προληφθούν ή να διαγνωσθούν πρώιμα όπως ο καρκίνος του μαστού και του τραχήλου της μήτρας. Επομένως, τέτοιες μελέτες αυξάνουν την ευαισθητοποίηση του κοινού για τις επιπτώσεις του καρκίνου μεταξύ των γενεών και υπογραμμίζουν την ανάγκη μείωση του αριθμού των θανάτων από καρκίνο από αίτια που μπορούν να προληφθούν.